

6 Komunikace

Komunikace. Komunikační schopnosti, druhy komunikace. Význam komunikace v životě člověka. Etapy komunikace.

- Z lat. *communicatio* = sdělování, přenos
- Komunikace = **výměna informací**
- Jedna z nejdůležitějších lidských vlastností
- Obecně lidská schopnost užívat výrazových prostředků k vytváření, udržování a pěstování mezilidských vztahů** (Klenková)
- Schopnost řečové komunikace** = schopnost vědomě používat jazyka jako složitý komunikační systém znaků a symbolů ve všech formách (Lechta)

ZÁKLAD KOMUNIKACE

- Základ komunikace tvoří **4 stavební prvky**, které se navzájem ovlivňují:
 - 1) **Komunikátor** – zdroj informace, osoba sdělující něco nového
 - 2) **Komunikant** – příjemce informace, který na ni nějakým způsobem reaguje
 - 3) **Komuniké** – nová informace, obsah sdělení
 - 4) **Komunikační kanál** – nezbytná podmínka úspěšné výměny informace, aby si obě strany rozuměly, musí používat předem dohodnutý kanál

DRUHY KOMUNIKACE

- Komunikace **verbální** – mluvená nebo psaná forma řeči
- Komunikace **neverbální** – fylogeneticky i ontogeneticky nejstarší, má vysokou výpovědní hodnotu; patří sem: pohled, mimika, gestika, haptika, kinetika, posturika, proxemika, chronemika, úprava zevnějšku
- Komunikace **činem** – z historického pohledu prvotní; doprovázena komunikací neverbální

VÝZNAM KOMUNIKACE

1. Rozvoj **vnitřní řeči a myšlení**
2. Rozvoj **sociálních vztahů**
3. Získávání a předávání **informací**
4. **Vzdělávání**
5. Rozvoj člověka jako **společenské bytosti**

PODMÍNKY SPRÁVNÉHO VÝVOJE ŘEČI

A. **Vnitřní**

- vrozené předpoklady
- zdravý sluch, zrak, mluvní orgány
- fyzický, duševní, intelektový vývoj

A. **Vnější**

- prostředí a výchova
- množství a přiměřenost podnětů
- správný řečový vzor

ETAPY KOMUNIKACE

- **Podněty** – prostředí stimuluje k řeči (správný mluvní vzor)
- **Receptory** – dálkové analyzátory (oko + ucho) přijímají podněty z okolí
- **Dostředivé dráhy v mozku** – vedou podněty do mozkové kůry
- **Centrální část** – do určité míry zachytí a zpracuje informace (dle intelektu)
- **Pyramidová centra** (motorická korová) – koordinují výkon řeči
- **Efektory** – mluvidla – umožní řečový projev
- **Společenské prostředí** – přijímá řečový projev (pozitivně x negativně)
- **Adekvátní reakce na řeč** – má komunikační význam

Mgr. Barbora Ilgnerová
Jaro 2017
Základy speciální pedagogiky logopedie